

PRUPOSTA PIRLIMINAR DI IKIPA: RIKIZITUS DI KONSULTA I PARTISIPASON ANTES DI APRIZENTASON DI PIDIDU PA LOKALIZASON I PIRMISON

I. INTRUDUSON

Na nuvenbru di 2024, governador Healey sina un lei lei "Un lei ki ta prumovi un redi di enerjia linpu, prumovi ekuidadi i pruteji kontribuintis" ("Lei di klima di 2024"), ki ta inkarga konselhu di lokalizason di instalasons di enerjia ("EFSB") di imiti un úniku lisensa konsolidadu ten a ver ku tudu lisensas di stadu, rijional i lokal ki un grandi instalason di infrastrukturas di enerjia linpu ta serba obrigadu ten pa inisia konstruson i operason. Lei di klima 2024 ta iziji tanbé ki dipartamentu di sirvisus públikus di Massachusetts ("DPU"), djuntu ku EFSB, stabilesi rikizitus di rijista antisipaduki kandidatus ten ki kunpri. Djobi sekson 74 di lei di klima 2024 (GL c. 164, § 69T).¹ Lei di klima 2024 ta iziji ki kandidatus da EFSB provas di divulgason fazedu antis di fazi un kadidatura. Lei di klima 2024 tanbé autoriza divizon di partisipason públiku di DPU ("DPP") ki kriadu risenti djuda partis interesadu na navega rikizitus di konsulta i involvimentu antisipadu na kordenason ku gabineti di justisa i ekuidadi ambiental ("OEJE") na gabineti izekutivu di enerjia i asuntus ambiental ("EEA").² Pruposta³ pirliminar di ikipa ta diskrevi rikizitus aprizentason préviu prupodu pa kandidaturas EFSB.⁴ Formaliza rikizitus di aprizentason préviu ta riprizenta un mudansa di prátikas atual di aprizentason préviu di EFSB i gosi ta inklui ispetativa di un prusesu di involvimentu di kumunidadi sólidu i difinidu.

Prusesu di rivizon di instalason di infrastrukturas di enerjia linpu di EFSB ta binifisia di divulgason di pirfil ki ta kria oportunidadi isplísitu pa involvimentu signifikativu di partis interesadu i ta difini ispetativas klaru di ajensia pa prupunentis. Prusesu di involvimentu préviu pa aprizentason debi garanti ki menbrus di kumunidadi sta ben informadu sobri un projetu antis di rivizon formal di EFSB, pirmiti ki prununenti identifika priokupasens sédu i, pusivelmenti, modifika proposta pa satisfazi nisisidadi di kumunidadi. Involvementu na na ora i kolaborativu antis pa aprizentason ku ajensias lokal i di stadu tanbé ta riduziba ipótesi di inkompatibilidadi

¹ Lei di klima 2024 tanbé ta iziji ki prupunentis di "instalasons" antigus kunpri rikizitus préviu di aprizentason. Djobi St. 2024, c. 239, Seksons 65 (G.L. c. 164, § 69J), i 68 (G.L. c. 164, § 69J¼).

² Lei di klima 2024 ta stabilisi tanbé divizon di partisipason públiku na DPU. Pa asuntus di lokalizason i lisensiamentu di EFSB, divizon é risponsável pa djuda partis interesadu navega pa rikizitus di konsulta i involvimentu préviu pa aprizentason, klarifika rikizitus di arkivu, identifika oportunidadi di intirvenson, fasilita diálogo entri partis interesadu involvidu na prusesu di lisensiamentu i djuda na kordenason ku otus autoridadi di stadu, rijional i lokal, ki ta inklui EEA OEJE.

³ "Ikipa di EFSB" ta rifiri pa ikipa di divizon di lokalizason di DPU.

⁴ Lei di klima 2024 ta iziji tanbé ki dipartamentu di rikursus enerjétkus ("DOER"), en konsulta ku DPU, stabilesi un prusesu di aprizetason préviu siparadu pa ten autorizason konsolidadu lokal di "pikinotis instalasons di infrastrukturas di enerjia linpu" pa parti di guvernus lokal. G.L. c. 25A, § 21.

entri planiamentu di infrastrukturas atual i futuro. Un prusesu ben-susididu di divulgason i involvimentu préviu pa aprizentason ta da oportunidadi di minimiza pusível kontratenpus antis ki rikursus kritikus di lokalizason for didikadu pa projetus propostu.

II. KONTEXTU PA PRUPOSTA PIRLIMINAR

A. Atual práttikas di aprizentason préviu di infrastrukturas di enerjia

Atualmenti, projetus di infrastrukturas di enerjia podi ser rivizionadu pa EFSB ô pa DPU. Atualmenti, EFSB ka ten rikizitus formal di involvimentu di aprizentason préviu, i prujetus arkivadu na EFSB ten stadu sujeitus a diversus atividadis informal di aprizentason préviu.⁵ Antis di implimentason di Lei di klima 2024 alguns atividadis di rivizon di lokalizason i autorizason ten stadu tratadu prinsipalmenti pa DPU, sima pitisons pa izensons di zoneamentu i mudansas ô novus konstrusons di linhas di transmision más kurtu.⁶ Pa asuntus di lokalizason di DPU ki arkivadu dipós di agostu di 2024, petisionárius ta izijidu involvi na atividadis di divulgason aprizentason préviu ku públiku, ki ta inklui autorizadís munisipal, grupus kumunitárius, inprezas i rizidentis komu parti di prusesu di aprizentason préviu di DPU.⁷ Izenplus di kontatu ku petisionárius ta inklui kontatu porta a porta na propriedadis adjasenti pa rotas; realizason di dias abertus i iventus pop-up ku material inprimidu multilingual i sirvisus di intirpretason simultâniú; i divulgason através di anúnsius na jornal, websites di prujetus, -emails i sirkularis. Diskusons entri prupunentis di prujetu i partis interesadu ta inklui informasons sobri rotas di linha, modi opta pa apoia prujetu i partisipason na riunions di “portas abertu” organizadu pa prupunenti. Prupunentis ta da frikuementi pa partis interesadu informasons sobri nisisidadi di prujetu, konsiderasons di konseson i prusesu di lisensiamentu i kronograma di prujetu.

Txeu infrastuturas di edifisius di enerjia rivizionadu pa EFSB ten ki tanbé ser rivizionadu pagabineti di lei di pulítika ambiental di Massachusetts (“MEPA”), ki ten stabilisidu aprizentason préviu di rikizitus pa justisa ambiental di populasons.⁸ Asi inton, ten alguns mididas di pirfil di rikizitus di kal prupunentis debi dja sta ta kunpri. Lei di klima 2024 ta aprizenta un oportunidadi pa rifina rikizitus di divulgason aprizentason préviu pa prupunentis di prujetus, ki ta garanti ki

⁵ Atividadis di aprizentason préviu ta inklui avizus mandadu pa kureiu, dias di portas abertu, avizus na porta, websites di prujetus, notifikasons pa email i konsultas munisipal.

⁶ Lei di klima 2024 ta transfiri autorizadadi di lokalizason di DPU pa EFSB ti 1 di marsu di 2026, ku alguns ilimentus (sima izensons di zoneamentu, ixsetu na Boston) transfiridu a parti di 18 di fivireru di 2025.

⁷ Pa rivizons di lokalizason di DPU, ta aplia lei di ierarkizason i divulgason di DPU. Djobi (DPU) 21-50-A dispunível na <https://fileservice.eea.comacloud.net/FileService.Api/file/FileRoom/18651202>.

⁸ <https://www.mass.gov/doc/final-mepa-public-involvement-protocol-for-environmental-justice-populations-effective-date-of-january-1-2022/download>.

indivíduş putensialmenti inpakitadus i ajensias di stadu i lokal ten informasóns sobri prujetu antisipadamenti i podi influensia lokalizason i dizenhu di prujetu.

B. Prinsipal karaterístikus konsultadu na dizinvolvimentu di rikizitus di aprizentason préviu prupodu

Pa dizinvolvi kel pruposta pirliminar li, ikipa konsultaba rikizitus di aprizentason préviu di DPU, rikizitus di MEPA, rikumendason di kumison di lokalizason i autorizason di infrastrukturas di enerjia (“SERSP”) i rikizitus di aprizentason préviu na New York, California, Maine, Michigan, New Hampshire, Vermont, Ohio, Virginia, North Carolina, i Kentucky. Ikipas di DPU i di EFSB sta tanbé ta konsulta ku ajensias di lisensiamentu ki, di otu forma, ta ben imiti lisensas, pa ten sés opinions sobri alinhamentu di rikizitus di atividadis di aprizentason préviu.

C. Objetivus pa rikizitus di involvimentu di aprizenason préviu

Divulgason di prupunentis di prujetu ten variadu signifíkativamenti na pasadu. En partikular, divulgason di prujetu podi kontisi más tardi na prusesu di dizinvolvimentu, kuandu é más difísil fazi mudansas signifíkativus na un prujetu. Kumentadoris públiku normalmenti ta afirma na fla ki és da konta só a tenpus li di un prujetu ki staba en dizinvolvimentu dja ten anus. Pa fala di kés diskrepânsias li, ikipa dizinvolvi siguintis objetivus pa rikizitus di involvimentu préviu pa aprizentason:

1. Stablesi rikizitus isplísitu di rikizitus EFSB antis pa garanti konsistênsia na prátikas di divulgason na tudu prujetus i da oportunidades pa partisipason públiku;
2. Garanti ki informason di prujetu txiga na entidadis rilivanti ki podi ser inpakitadu pa konstruson ô operason di prujetu, ben komu pa ajensias di stadu i lokal;
3. Da oportunidad di pa ki prinsipal partis interesadu influensia dizenhu di prujetu duranti fazia krítiku di dizinvolvimentu di prujetu; i
4. Garanti ki prujetus sta alinhadu ku pulítikas di planiamentu di stadu i munisipal longu prazu i kontribui pa objetivus klimátikus i di ekuidadi di Commonwealth.

D. Kulaborason entri ajensias

Lei di klima 2024 ta iziji ki DOER, en konsulta ku DPU, fazi pirfil di prusesus pa lokalizason i autorizason di “pikinoti instalasóns di infrastrukturas di enerjia linpu” pa parti di guvernus lokal.⁹ EFSB i DPU ta ben konsulta ku DOER pa garanti konsistansia entri rikizitus dizinvedu pa tudu dós ajensia undi ki for apropiadu. EFSB i DPU ta ben tanbé konsulta gabineti MEPA, ki ten un ixtensu ispiriênsia na avaliasón di inpákitus ambiental di prujetus, kistons di dispuzison di teras i mididas di mitigason. Inbora lei di klima 2024 ta tra rivizon di

⁹. Lei di klima 2024 di 2024 ta poi un rikizitu “ki ta stablesi rikizitus di rikizitus/arkiva préviu pa pikinotis instalasóns di infrastrukturas di enerjia linpu, ki debi inklui rikizitus spisífikus pa riunions públiku i otus maneras di divulgason ki ten ki kontisi antis di un kandidatu ki sta manda un kandidatura.” G.L. c. 25A, § 21.

MEPA komu un rikizitu pa tudu rivizons di instalasons di infrastrukturas di enerjia linpu (pur izenplu, rivizon di lisensa konsolidada di EFSB ô rivizon di lisensa konsolidadu lokal), ta iziji isplisitamente rikizitus/arkiva antispadamenti konsultas ku otus ajensias di lisensiamentu, ki ta inklui MEPA Office.^{10,11}

III. DISKUSON DI KUNPUNETIS PRINSIPAL DI PRUPOSTA PIRLIMINAR DI IKIPA

Kel pruposta pirliminar li ta konsidera rikizitus di kuandu i modi ki munisípius, menbrus di kumunidade i ajensias di stadu putensialmenti afetadus é informadu sobri prujetu prupodu, informasons di prujetu komunikadu i protokolus di asesu pa linguajen ki prupunenti ta siguiba pa maximiza involvimentu públiku signifikativu, apoia diálogu i informa partis interesadu sobri prujetu prupodu. Pruposta ta inklui siguintis seksons:

- A. Rikizitus di divulgason di aprizentason préviu
 - 1. Fazi 1 Rikizitus di divulgason di aprizentason préviu
 - 2. Fazi 2 Rikizitus di divulgason di aprizentason préviu
- B. Aprizentason préviu di intenson di aprizenta rikirimentu
- C. Dukumentus pa manda (arkivadu) djuntu ku avizu di aprizentson préviu

A. Rikizitus di divulgason di aprizentason préviu

Kel pruposta pirliminar li ta sublinha rikizitus di divulga antis pa grandis instalasons di infrastrukturas di enerjia linpu ki sta sob jurisdison di EFSB i pikinotis instalasons di infrastrukturas di transmison, distribuison, jerason ô armazenamentu linpus ki ta opta pa buska un lisensa konsolidadu di EFSB.¹² Rikizitu di divulgason préviu di aprizentson ta kontiseba na dós fazis. Keli ta izijiba ki prupunentis di prujetu ta konsidera ativamenti i integra feedback di partis interesadu dés di fazis inisial di planiamentu di prujetu ti sileson di rota ô opson di lokal

¹⁰ Lei di klima 2024 ta orienta dizinvolvimentu di “rikizitus di aprizentason préviu konpatível ku âmbitu i skala di grandi instalason di infrastruktura di enerjia linpu prupodu, ki debi inklui rikizitus spísífiku pa konsultas di aprizentason préviu ku ajensias di lisensiamentu i [MEPA Office], riunions públikus i otus maneras di divulgason ki debi kontisi antis di kandidatu manda un kandidatura...” GL c. 164, § 69T(b)(iii).

¹¹ Lei di klima 2024 ta iziji ainda ki EFSB pa dizinvolvi “normas pa aplika normas i orientasons di análisis di inpákitus kumulativu dizinvolvidu pa gabineti di justisa i ekuidadi ambiental di akordu ku sekson 29 di kapítulu 21A”. G.L. c. 164, § 69T.

¹² G.GL c. 164 § 69U ta pirmiti ki prupunentis di transmison linpu pikinoti i li instalasons di infrastruktura di distribuison (SCT&D) pa opta pa buska un lisensa konsolidadu di EFSB ki ta inklua tudu lisensas di stadu, lokal i rejional nisisáriu. GL c. 164 § 69V ta pirmiti ki prupunentis di pikinotis instalasons di jerason di enerjia linpu (SCEG) i di pikinotis instalasons di armazenamentu di enerjia linpu (SCES) pa opta pa buska un lisensa di stadu konsolidadu di EFSB ki ta inklua tudu lisensas di stadu nisisáriu

prifiridu, antis di prupunenti aprizenta un pididu pa EFSB. Kontatu préviu ku prusesu tanbé ta inklui konsultas ku ajensias di lisensiamentu di stadu i lokal ku programmas regulamentares ki ta inpákita un prujetu spisífiku.

Fazi 1 divulgason ta informaba i ta buskaba feedback direcionadu di partis interesadu lokal, sima partisipantis di prujetu, autoridades munisipal, ajensias di stadu di lisensiamentu (pa grandis prujetus di infrastrukturas di enerjia linpu) i grupus kumunitários inportantis ki pudia ser putensialmenti inpkitadus pa prujetu. Fazi 2 ta inklui divulgason di informasons di prujetu pa partis interesadu di Fazi 1 i pa kumunidade en jeral na uza várius kanal. Alen di keli, prupunenti di prujetu ta fazi dós riunions públiku duranti Fazi 2 pa buska informasons sobri pusível perkursus i lugaris en konsiderason.

Rikizitus di divulgason préviu pa aprizentason é dizenhadu pa pírmiti ki prinsipal partis interesadu i kumunidade en jeral influensia dizenhu di prujetu, ki ta inklui sileson di rota i/ó di lokal. Prupunenti di prujetu ta serba izijidu pa agenda un riunion di aprizentasons préviu ku DPP i OEJI pa fala sobri prujetu prupodu, sklaresi nisisidadis di informason i dukumentason i konfirma kontatu ki ten ki kontisi antis di aprizenta pididu na EFSB.

Tabela di baxu ta da un vizon jeral di kalindáriu i di durason di rikizitus di pírfil di divulgason préviu di aprizentason di Fazi 1 i di Fazi 2 pa grandis i pikinoti instalasons di infrastrukturas di enerjia linpu ki sta buska un lisensa konsolidadu di EFSB.

Fazi	Rikizitus di divulgason di aprizentason préviu pa prupunenti	Grandis instalasons di infrastrukturas di enerjia linpu		Pikinoti instalasons di infrastrukturas di enerjia linpu	
		Tenpu	Durason	Tenpu	Durason
Fazi 1	Kontra ku DPP & OEJI pa konfirma divulgason & sklaresi nisisidadis di dukumentason	Pelu menus 12 mês antis di avizu di aprizentason préviu ku EFSB	n/c	Pelu menus 9 mês antis di avizu di aprizentason préviu ku EFSB	n/c
	Konsulta MEPA i ajensias di lisensiamentu di stadu & lokal, konformi apropiadu	Ta inisia pelu menus 12 mês antis di aprizentason préviu ku EFSB	Pelu menus 3 mês	Ka ta iziji konsulta ku MEPA	Pelu menus 3 mês
	Konsidera kriterius di adikuason di lokal di EEA i orientasons di análisis di inpákito kumulativu			Ta inisia pelu menus 9 mês antis di aprizentason préviu ku EFSB	
	Riúni ku prinsipal partis intiresadu, ki ta inklui funsionários munisipal, putensial konstituentis i grupus kumunitários.			Signifika fin di divulgason di Fazi 1	
	Manda un lista di virifikason di divulgason di Fazi 1 auto-sertifikadu pa DPP i atualiza webpage di prujetu ku informason di alkansi di Fazi 1	Signifika fin di divulgason di Fazi 1			

Fazi	Rikizitus di divulgason di aprizentason préviu pa prupunenti	Grandis instalasons di infrastruturas di enerjia linpu		Pikinoti instalasons di infrastruturas di enerjia linpu	
		Tenpu	Durason	Tenpu	Durason
Fazi 2	Ta mostra isforsus pa informa, involvi & stabilesi parserias ku organizasons kumunitáriu, autoridadis di stadu i munisipal	Au longu di divulgason di Fazi 2	9 mêzis	Au longu di divulgason di Fazi 2	6 mêzis
	Publika informasons di prujetu na uza váriu kanal di divulgason				
	Manti informasons atualizadus na website di prujetu				
	Fazi primeru riunion públiku	Pertu di inísiu di Fazi 2	3 mêzis	Pertu di inísiu di Fazi 2	3 mêzis
	Realiza un sigundu konsulta ku MEPA i ajensias di lisensiamentu di stadu & lokal	Dipós di primeru riunion públiku		Dipós di primeru riunion públiku	
	Manda avizu di préviu di aprizentason pa EFSB	Ka menus di 90 dias i ka más di 120 dias antis di aprizentadu pididu di prujetu		Ka menus di 90 dias antis di aprizenta pididu di prujetu	
	Fazi sigundu riunion públiku	Pelu menus 45 dias antis di aprizenta pididu di prujetu pa EFSB	3 mêzis	Pelu menus 45 dias antis di aprizenta pididu di prujetu pa EFSB	3 mêzis
	Piríudu di kumentáriu públiku abertu	Dés di primeru riunion públiku ti 30 dias antis di avizu préviu di aprizentason ku EFSB		Dés di primeru riunion públiku ti 30 dias antis di avizu préviu di aprizentason ku EFSB	
	Manda lista di virifikason di divulgason di Fazi 2 auto-sertifikadu pa DPP	Signifika fin di divulgason di Fazi 2		Signifika fin di divulgason di Fazi 2	

1. Faze 1: Rikizitus di divulgason di préviu di aprizentason

Divulgason di Fazi 1 ta kontisi na inísiu di planiamentu di prujetu, kuandu ainda

sta ser konsideradu váriu perkursus i putensial lugaris pa prujetu prupodu. Komu parti di Fazi 1, prupunenti di prujetu ta ten ki konsulta kritériu di adikuason di lokal i orientason di análsi di inpákito kumulativu dizinvolvidu pa EEA ku objetivu di identifika rotas i lokal pa prujetus di infra-struturas di enerjia linpu ki ta ivita ô minimiza inpákitus i minimiza putensial di ifeitus adversus disrupcional. Prupunenti ta serba obrigadu konsulta MEPA i tudu ajensias di lisensiamentu di stadu i lokal identifikadu pa prupunenti, pa resebi feedback sobri konformidadi

ku rikizitus regulamentar i otus prátikus rikumendadu pa ivita ô minimiza inpákitus ben komu resebi rikumendason pa studu ô análisis sientífiku ki podi ser nisisáriu pa informa rivizon di prujetu pa ajensias logu é for aprizentadu pa EFSB. Baziadu na natureza di prujetu, MEPA podi rikumenda ajensias di stadu ô federal adisional ki prupunenti podi konsulta duranti divulgason di Fazi 1. Pa fasilita konsulta préviu di aprizentason, prupunenti debi pripara ditalhis bázikus di prujetu pa aprizenta pa MEPA i otus ajensias, ki ta inklui un diskrison di atividadis di trabadju prupodu; putensial rotas/lokal pa prujetu i alternativas di prujetu en konsiderason; diskuson sobri komu prujetu kunpri kriterius di adikuason di lokal i orientason di análisis di inpákitu kumulativus pa lokalizason di enerjia; un lista di tudu lisensas lokal, di stadu i federal nisisáriu; i mapas/listas di lokal ki ta mostra lokal priviztu pa prujetu i ristrisons di rikursus ambiental asosiadu (pur izenplu, tirenus di Artigu 97, zonas úmidu, limitis di GL c. 91, abitat di spésies raru, ACEC, etc.). Kualker populason di justisa ambiental (“EJ”) dentu di un milha di kada lokal prupodu tanbé debi ser identifikadu. Konsulta di Fazi 1 ku MEPA é ka nisisáriu pa pikinotis instalason di infrastrukturas di enerjia linpu ki ta buska un lisensa konsolidadu di EFSB.

Duranti Fazi 1, prupunenti ta fazi un divulgason direzionadu di un forma di diskusons siparadu i tanbé djuntu ku prinsipal partis interesadu, ki ta inklui, más ka sta limitadu a, putensial rizidentis vizinhos di prujetu (donus di propiedad i inkilinus) i inprezas, grupus kumunitáriu i autoridadis munisipal ileitu ô nomiadu (pur izenplu, prizidenti di kámara ô prizidenti kámara di zona/sidadi, menbrus rilivanti di kumité/konselhu silisionadu, prizidenti(s) di kumison di konservason, konselhu di planiamentu, konselhu di zoneamentu i xefi di dipartamentu di obras públiku).

Na kada riunion di partis interesadu, prupunenti di prujetu ta ben fala di tudu pusível rotas i/ô lokal en konsiderason, djuntu ku diskrison di prujetu, nisisidadi ô motivu di prujetu, kunparason jeral di inpákitus priviztu di kada pusível rota/lokal i alternativa di prujetu, kronograma istimadu pa rijistu di pididu na EFSB i oportunidadis futuras pa kumentáriu ô opinions di públiku sobri prujetu. Prupunenti di prujetu ta devia ser izijidu pa konfirma i da intirpretason i/ô material traduzidu, konformi pididu pa partisipantis na riunions di Fazi 1. Dipós di konkluzon di divulgason di Fazi 1, prupunenti di prujetu ta publikuba na sés webpage material partilhadu duranti riunions di Fazi 1, lista di partis interesadu kontatadu, feedback resebedu i modi ki prupunenti konsideraba feedback sobri prujetu, ki ta inklui kualker modifikason ô disarmason di pusível rotas ô lokal en konsiderason. Pa sinaliza fin di divulgason di Fazi 1, prupunenti ta mandaba un lista di virifikason di konkluzon di divulgason di Fazi 1 auto-sertifikada pa DPP.

2. Faze 2: Rikizitus di divulgason préviu di aprizentason

Divulgason di Fazi 2 podi kumesa kuandu riunions fokadu di Fazi 1 ku prinsipal partis interesadu sta konkluídu i, provavelmenti, ten un konjuntu más ristritu di pusível rotas ô lokal di prujetus en konsiderason. Na mumentu di divulgason di Fazi 2, ta devia ser identifikadu i aprizentadu pa públiku un rota ô un lokal prifirensial pruvizóriu, ben komu lokal alternativu adisional ki ainda ta manti ta ser konsideradu. Prupunenti podi iliminar rotas/lokal ki ta pasa pa dizafius di konstruson intransponível, priokupasons koletivu ki ta dukumenta danus ô difisiensias en rilason un rota ô lokal prupodu ki ka podi ser ivitadu, minimizadu ô mitigadu, ô ki ka ta

kunpri ku regulamentus di stadu i federal .¹³ antis di pasa pa Fazi 2 di divulgason pasa pa Fazi 2 di divulgason. Durante divulgason di Fazi 2, prupunenti ta divia diskrevi modi ki prujetu ta kunpri orientason di análisis di adikuason di lokal i di inpákitu kumulativus, aprizenta istimativas di inpákitu ambiental asosiadu a kada alternativa i aprizenta kritérius klaru pa diskarta ditirminadus alternativas ô klasifika alguns alternativas na ditrimentu di otus.

Fazi 2 di divulgason préviu di aprizentason ta serba karaterizadu pa un divulgason más perlongadu di kumunidade i pelu menus dós riunion públiku organizadu pa prupunenti. Na inísiu di divulgason di Fazi 2 i dipós di primeru riunion públiku, prupunenti di prujetu ta serba obligadu fazi un sigundu konsulta di aprizentason préviu pa MEPA i tudu ajensias di lisensiamentu di stadu i lokal ki partisipa na konsulta di Fazi 1 (a nao ser ki spisifikamenti rikuzadu pa kualker ajensia) pa ten feedback sobri konjuntu más ristritu di lokal/rotas i alternativas di prujetu ki ainda sta sob konsiderason. Na resebi un pididu pa fazi konsulta di Fazi 2, MEPA i otus ajensias konvidadu podi rikumenda ajensias di stadu ô federal adisional pa inklui na konsulta di Fazi 2. Pa fasilita kel konsulta li, prupunenti debi da mesmu nível di ditalhis di prujetu aprizentadu na Fazi 1, atualizadu pa rifliti kualker mudansas di dizenhu ki ten stadu ta kontisi dés di konsulta di Fazi 1. Alen di keli, pa kada alternativa ki manti en konsiderason, prupunenti debi da plantas di lokal ku kondisons atual i prupostas, si disponível; un atualizason di stadu i/ô di rizultadus di kualker studu ô análisis sientífiku ki sta atual ta kontisi ô ten stadu kompletadu pa informa rivizon di prujetu pa ajensia; istimativas kuantitativas di inpákitu ambiental; i putensial mididas di mitigason. Durante konsulta di Fazi 2, prupunenti debi diskrevi modi ki prujetu ten risponedu kualker feedback dadu antis pa ajensias i pa públiku, ki ta inklui kualker mudansas pa dizenhu di prujetu ifetuadu pa aborda feedback antirior.

Prupunenti di prujetu ta fazeba primeru riunion públiku pertu di inísiu di Fazi 2, kuandu ten un númeru más riduzidu di pusível rotas/lokal en konsiderason i prupunenti ten fazedu prujetu di injinharia pirliminar pa sés opsons prifiridu di rotas/lokal di prujetu. Sigundu riunion públiku ta fazedu pelu menus 45 dias antis di prupunenti aprizenta pididu na EFSB (djobi sekson B) pa rikolhi feedback sobri rota/lokalizason di prujetu prifiridu di prupunenti ki resebeu un prujetu di injinharia adisional.

Prupunenti ta serba obligadu mostra ki, durante divulgason di Fazi 2, fazedu isforsus pa informa, involvi i stabelisi parserias ku autoridadis munisipal i di stadu lokal, organizason kumunitáriu, grupus di rizidentis i inprezas, tribus/organizason indíjenas i konselhus laboral lokal. Podi ser speradu ki prupunentis di prujetu adapta divulgason pa prujetu i pa karaterístikas di populason putensialmenti inpákitadu. Kanal di divulgason podi inklui, más ka sta limitadu a batidas porta a porta, emails, tilifonemas, publikusons na redis susial, folhetus afixadus na spasus di riunion di kumunidade, anúnsius di rádio i kontatu ku kanal di tv kabu lokal.

¹³ Rikizitus di sekson 69T di lei di klima 2024 ta inklui siguinti “un ierarkia di mitigason pa ser aplikadu durante prusesu di lisensiamentu pa ivita ô minimiza ô, si inpákitu ka ta podi ser ivitadu ô minimizadu, mitiga inpákitus di lokalizason na ambienti, na pisoas i na objetivus i objetivus di Kumunidade pa mitigason klimátiku, armazenamentu i sikuestru di karbonu, riziliênsia, biodiversidadi i pruteson di teras natural i prudutivu na midida di pusível”.

Prupunentis di prujetu ta serba inkurajadu organiza riunions públiku mistus. Tudú dós riunions públiku ta fazeda na oráriu adikuadu i na lokal asesível, uzadu rotineiramenti pa menbrus di kumunidade. Kada riunion públiku ta inklui ba tenpu sufisienti pa resebi kumentáriu públiku, ben komu pa rispondi pa perguntas di partis interesadu. Prupunentis di prujetu ta serba obligadu komunika data i ora di riunion pelu menus 3 simanas antis di riunions através di un variedadi di kanal di divulgason ki pudia inklui listas di distribuison di email di prujetu.¹⁴, kureiu físiku pa rizidentis i prinsipal partis, interesadu, publikusons na redis susial anúnsius na jornal impresos/online i folhetus afixadus em spasus ki menbrus di kumunidade utilizam i vizitam regularmenti.

Pur alen di material di divulgason distribuïdu na riunions públiku i di lista di distribuison di emails di prujetu, página di prujetu di prupunenti divia sirbi komu un inportanti fonti di informason atualizadu sobri prujetu, konformi dispuñível. Página di prujetu ta inklui ba un rizumu di prujetu na linguajen sinplis; diskrison ditalhadu di prujetu; mapa(s) di lokalizason; konsiderason di adikuason di lokal i di inpákito kumulativus; putensial inpákitus na saúdi, na ambiente i na siguransa; putensial rotas/lokal en konsiderason, ki ta inklui kës ki ka silisionadu; i kualker atualizason urjenti. Webpage ta inklui ba tanbé material partilhadu duranti riunions di Fazi 1 i di Fazi 2, feedback resebedu di riunions, informason di kontatu di prupunenti di prujetu, ben komu un lokal pa pisoas interesadu inskrevi na lista di distribuison di email spisífiku di prujetu i manda kumentáriu. Duranti Fazi 2 di divulgason di aprizentason préviu, piríudu di kumentáriu ta manti abertu dés di primeru riunion públiku ti 30 dias antis di manda avizu di aprizentason préviu pa EFSB. Prupunenti di prujetu ta serba obligadu atualiza regularmenti website di prujetu i da lista di distribuison di prujetu ku un atualizason trimestral ki ta inklui ba un rilatóriu di prugresu di altu nível, lenbretis di modi ki menbrus di públiku podi partisipa i un kronograma istimadu pa aprizentason di pididu na EFSB.

Ajenda di riunion, aprizentason i otus material ta serba traduzidu, i prupunenti ta daba intirpretason simultâniu duranti tudu durason di riunion públiku di Fazi 2 na línguas identifikadu di akordu ku atual planu di asesu pa língua di EFSB (“LAP”). Traduson i intirpretason ta dada na línguas adisional, konformi pididu. Material di divulgason i webpage di prujetu tanbé ta inklui ba informason sobri modi pa pidi sirvisus di traduson i/ô intirpretason. Tudú sirvisus di asesu linguístiku rilasionadu ku rijisti préviu ta fazeda i pagadu pa prupunenti di prujetu.

Pa sinaliza konkluzon di divulgason di Fazi 2, prupunenti ta mandaba un lista di virifikason di konkluzon di divulgason di Fazi 2 autosertifikadu pa DPP antis di aprizenta pididu di prujetu pa EFSB.

B. Rikizitus di notifikason di aprizentason préviu (avizu di intenson di aprizenta un pididu)

¹⁴ Prupunenti ta mandaba informason di prujetu i atualizason regular pa kës ki sta inskrito na lista di distribuison di email. Kada destinatáriu ta resebeba mesmu informason. Webpage di prujetu di un prupunenti ta inklui ba un lokal pa inskrevi na kel lista li, na insiri un inderesu di email.

Pa grandis instalasons di infrastrukturas di enerjia linpu, prupunenti devia mandaba un notifikason di aprizentason préviu pa EFSB na mínimu 90 dias i na máximu 120 dias antis di aprizenta pididu ku EFSB. Na kazu di pikinotis instalasons di infrastrukturas di enerjia linpu, prupunenti devia mandaba notifikason di aprizentason préviu ku pelu menus 90 dias antis di aprizenta pididu ku EFSB. Si prupunenti falta di aprizenta pididu ti data konstanti di aprizentason préviu, prupunenti devia torna manda aprizentason préviu. Si prazu na sigundu rijistu antispadu pasa i rikirimentu pa prujetu prupodu ainda ka for aprizentadu, prupunenti ta podi ser obrigadu fazi un divulgason adisional antis ki aprizentason préviu pa EFSB.

Aprizentason préviu ta inklui ditalhis di prujetu, ki ta inklui un rizumu di prujetu na linguajen sinplis, nomi di prujetu, lokalizason, mapa, informasons di pisoa di kontatu dizgnadu i un link pa website di prujetu. Alen di keli, é ta inklui informasons sobri data privistu pa aprizentason di prujetu, ditalhis di riunions públiku fazedu ô planiadu, durason di piríudu di kumentáriu públiku, línguas en ki traduson i intirpretason ta dadu i modi pa fazi pididu di sirvisus di asesu linguístiku. Aprizentason préviu di divulgason tanbé ta staba dispunível na website di prupunenti, djuntu ku kualker versons traduzidu identifikadu di akordu ku atual LAP di EFSB.

C. Dukumentus pa manda (arkivadu) djuntu ku avizu di aprizentason préviu

Prupunenti di prujetu devia manda siguintis dukumentus pa EFSB djuntu ku avizu di aprizentason préviu:

- Un autosertifikason di ki tudu rikizitus di divulgason di Fazi 1 foi kunpridu, stadu di isforsus di divulgason di Fazi 2 i ki riunion di aprizentason préviu entri prupunenti di prujetu, DPP i ikipa di OEJI fazedu konformi difinidu pa grandis i pikinotis instalasons di infrastrukturas di enerjia linpu;
- Rilatóriu sobri isforsus di divulgason i involvimentu di públiku, ki ta inklui:
 - Informason sobri material di divulgason kriadu, destinatáriu di divulgason, ki ta inklui data i métudu(s) di kontatu, feramentas i asons uzadu pa involvi i insentiva kontribuisons di organizasons kumunitáriu, tribus/organizasons indíjenas, grupus di rizidentis i otus entidadis lokal, i riprizentantis di ajensias di stadu;
 - Ajenda di trabdajus di riunions kumunitáriu ki fazedu, material distribuïdu i notas di riunion ki ta inklui kualker priokupason, sujistons i alternativas/modifikasons di lokal ispresadu;
 - Un apêndisi ki rizumi kumentáriu resebedu antis di aprizentason préviu i modi ki prupunenti di prujetu konsideraba kumentáriu na dizenhu di prujetu. Rivizons signifíkativu di prujetu debi ser identifikadu klaru;
 - Kualker parserias dizinvolvidu ku partis interesadu lokal pa da kontributus komu orgon konsultivu; i
 - Pruposta di binifisius kumunitáriu dizinvolvidu ô akordu di binifisius kumunitáriu izekutadu, si aplikável; i
- Autosertifikason di munisípius prupunentis i afetadu di ki tudu partis ten fazedu midjor pusível pa nigosia en rilason a prinsipal aspetus di instalason prupodu — lokal/prujetus

alternativus, mitigason di inpákitu di prujetu ô binifisius kompensatórius, normas di sirvisu ô ikipamentu di siguransa públiku.

IV. PIDIDU PA KUMENTÁRIUS

1. Kantu alternativas di lokal/rota jeralmenti ta ser konsideradu pa diferentis tipu di prujetu (pur izénplu), solar, ióliku, armazenamentu di bateria)? Na ki stájiu di siklu di dezinvolvimentu di prujetu ki opsons di lokal/rota sta prontu pa ser partilhadu ku partisipantis durante Fazi 1 di kontaktu?
2. Kais otus sujeston ki bu ten pa engaja partisipantis, spesialmenti durante Fazi 1 di kontaktu, pa djuda informa seleson di opsons di lokal/rota?
3. [Pa ajensias] riunions ku MEPA i otus ajensias di stadu debi debi kontisi durante Fazi 1 di divulgason (kuandu ten várius opsons putensial di lokal/perkurso) ô durante Fazi 2, kuandu ten menus opsons, ô na tudu dós fazis? Pur favor, spisifika ajensias ki debi ser konsultadu durante kada fazi.
4. Na ki pontu debi involvimentu aprizentason préviu pasa di Fazi 1 (divulgason direcionadu pa prinsipal partis interesadu) pa Fazi 2 (partilha más anplu di informasons ku un kumunidade más anplu)? É debi ser baziadu na númeru di rotas/lokal en konsiderason ô na otus parâmetrus?
5. Kel pruposta pirliminar li ta sujiri ki rikizitus di divulgason di Fazi 2 pa grandis instalasons di infrastrukturas di enerjia linpu debi kumeza pelu menus 9 mês antes di prupunenti manda avizu di rijistu préviu pa EFSB. Pa pikinotis instalasons di infrastrukturas di enerjia linpu, keli debi kumesa pelu menus 6 mês antes. Kel tenpu li ten ki ser modifikadu?
6. Ten rikizitus adisional di aprizentason préviu ki debi ser konsideradu pa midjora transparénsia i garanti ki partis interesadu putensialmenti inpakitadu ten oportunitadi di da informasons, prinsipalmenti en rilason a sileson di rotas/lokal?
7. Tipu ô kuantidadi di kontatu di kandidatu ku kumunidade debi varia konsuanti tipu, skala ô lokalizason di prujetu?
8. Ten un fazi-xavi na siklu di dizinvolvimentu di prujetu en ki dizenhu di prujetu é sufisientementi substansial pa un kontribuison signifikativu, más opson di rotas/lokal ainda podi ser modifikadu ku relativa fasilidadi baziadu na kontribuison?
9. Prazu prupodu pa prupunenti di prujetu manda notifikason di aprizentason préviu pa EFSB pa grandis i pikinoti instalasons di infrastrukturas di enerjia linpu é adikuadu?
10. Ki kanal di divulgason i prátiiku di involvimentu é más ifisienti i podi ser uzadu pa prupunentis di prujetu pa informa kumunidades inpakitadu pa un prujetu?
11. EFSB debi iziji ki tudu prupunentis di prujetus fala di akordus di binifisius kumunitárius ku riprizentantis munisipal?
12. Kronogramas di prusesu di rijistu préviu debi ser diferensiadu pa tipu di tikinojia? Si sin, pur favor splika modi.

13. Prazus di prusesu di aprizentason préviu pa pikinotis instalasons di infrastruturas di enerjia linpu ki ta opta pa buska un lisensa konsolidadu di EFSB debi ser mesmus ki prazus di aprizentason préviu pa pikinotis instalasons di infrastruturas di enerjia linpu?